



Investeringsagenda Noord-Limburg

Samen investeren in de gezondste regio

Colofon

Investeringsagenda Noord-Limburg

Juni 2019

Met dank aan de bestuurlijke regiegroep Noord-Limburg:

Dhr. Loonen, voorzitter (wethouder Venray)

Dhr. Sanders (wethouder Peel en Maas)

Dhr. Vostermans (wethouder Horst aan de Maas)

Dhr. Splinter (wethouder Bergen)

Dhr. Schatorjé (wethouder Venlo)

Mw. Van Hulsteijn (wethouder Genneep)

Dhr. Wienhoven (wethouder Mook & Middelaar)

Mw. Heesakkers (wethouder Beesel)

Met medewerking van:

Berenschot

Contact:

Regio Noord-Limburg

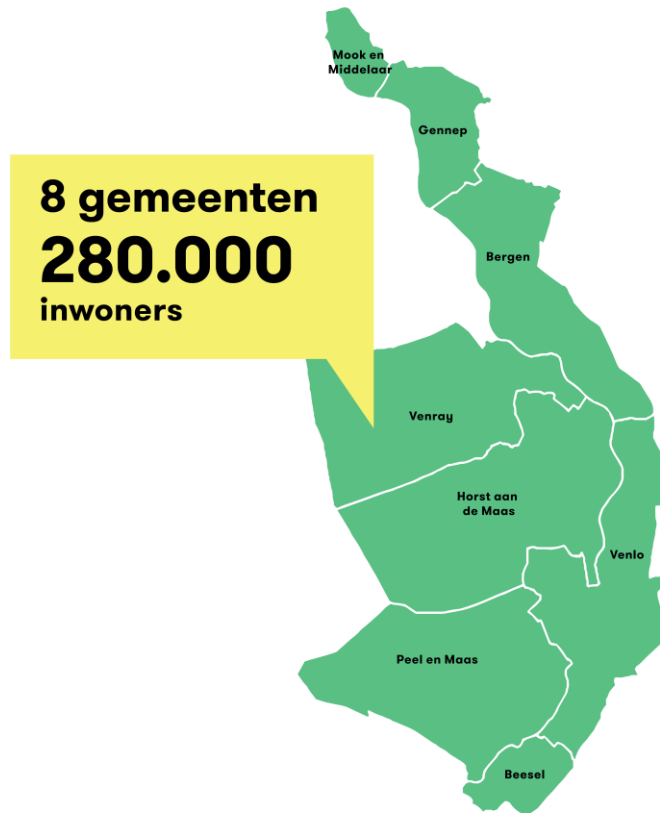
E: r.vanloon@venlo.nl

(regiodirecteur) of

h.julicher@venlo.nl

(procesmanager regio)

W: www.gezondsteregio.nl



Voorwoord

De acht gemeenten in Noord-Limburg bundelen hun krachten om een impuls te geven aan de verdere ontwikkeling van de regio en het oplossen van urgente maatschappelijke vraagstukken. Centrale ambitie is om in 2023 de gezondste regio van Nederland te zijn.

Om deze ambitie te realiseren hebben de gemeenten gezamenlijk een investeringsagenda opgesteld. Deze agenda vormt de basis en benoemt de regionale ambities, opgaven en belangrijkste thema's voor de periode 2019 - 2023.

De voorliggende investeringsagenda gaat specifiek in op welke investeringen de regio samen met partners wil doen om de ambitie van gezondste regio te realiseren én welke een bijdrage leveren aan het oplossen van regio-overstijgende maatschappelijke vraagstukken.

Hierbij maakt de regio Noord-Limburg gebruik van haar sterke punten: economische ontwikkeling op het gebied van agrofood, logistiek, maakindustrie, toerisme & leisure en kennisontwikkeling op deze gebieden met een accent op het gebied van voedsel en gezondheid. Zo wil de regio bijdragen aan de ontwikkeling van brede welvaart in Nederland en Europa.

In 2019 zet de regio een nieuwe stap in de samenwerking om haar ambities en projecten te realiseren.

We zien dat het werkt: samen komen we verder, versterken we elkaar en zijn we complementair. Samen maken we de beweging naar een steeds sterkere regio!



Ligging Noord-Limburg t.o.v. Europees grensoverschrijdend toptechnologisch netwerk Eindhoven Leuven Aken triangle (ELAt)

Inhoudsopgave

1. Waarom

- Aanleiding en doelstelling
- Overzicht van investeringen

2. Wat?

- Ambitie en kracht van Noord-Limburg

3. Hoe?

- Thema's
- Icoonprojecten



1

Waarom deze investeringsagenda?

Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

De Regio Noord-Limburg is een samenwerkingsverband van de acht Noord-Limburgse gemeenten: Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Mook en Middelaar, Venlo en Venray. In de regio wonen circa 280.000 mensen. De regio grenst voor een groot deel aan Bondsland Noordrijn-Westfalen. Deze internationale context is bepalend voor de kansen en opgaven van de regio. Binnen een straal van 100km rondom deze euregio wonen 15,6 miljoen mensen. Het fundament van de economie bestaat uit de agrofood, logistiek, maakindustrie en toerisme & leisure. Daarbij kent de regio een traditie van ondernemerschap, innovatie en gemeenschapszin. We werken als gemeenten in de regio al geruime tijd met succes samen.



Aantal mensen woonachtig binnen een straal van 100km vanaf Noord-Limburg

In nauwe samenwerking met ondernemers, maatschappelijke partners en de provincie Limburg willen we nu een volgende stap zetten. Deze investeringsagenda laat zien hoe.

Doel

Met de investeringsagenda Noord-Limburg hebben we de volgende doelen:

- Realiseren van een impuls voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio;
- Bijdragen aan het oplossen van regionale en regio-overstijgende vraagstukken;
- Uitnodigen van partners om mee te investeren én mee te profiteren.

Ambitie van de regio

Noord-Limburg heeft de ambitie om de gezondste regio van Nederland te worden. Wat we hieronder verstaan en hoe we deze ambitie realiseren leest u hierna.

Investeren in zeven icoonprojecten

Om de gezondste regio van Nederland te worden wil de regio investeren in zeven icoonprojecten. Dit zijn urgente projecten met meervoudige doelstellingen. Hiermee wil de regio de komende jaren een duidelijke bijdrage leveren aan regionale, provinciale en nationale ambities en opgaven.

De projecten sluiten aan bij de provinciale en nationale agenda en hebben regio-overstijgende effecten. Bij de uitvoering van de projecten werkt de regio samen met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners. Daarbij zoekt de regio ook nadrukkelijk naar samenwerking met de provincie Limburg en het Rijk.

De regio zet in op een totale investeringsimpuls tot €40 miljoen, waarvan de regiogemeenten een deel voor eigen rekening nemen. Hierover gaat de regio graag in gesprek met partners.

Icoonproject	Investering
Doorontwikkeling Campus Greenport Venlo	€10 miljoen
Arbeidsmarkt van de toekomst	€4 miljoen
Vitale vrijetijdseconomie in een vitaal landschap	€5 miljoen
Verduurzamen glastuinbouw, kring-looplandbouw en gezonde voeding	€9 miljoen
Aanpak vrijkomende bebouwing en tegengaan ondermijning	€4 miljoen
Duurzame mobiliteit voor gezonde ontwikkeling van de regio	€6 miljoen
Regionale Energiestrategie met kansen voor energielandschappen	€2 miljoen
Totaal	€40 miljoen



2

Wat is de ambitie?

Kipster, innovatieve en duurzame kippenstal

Ambitie en kracht van Noord-Limburg

Op weg naar de gezondste regio van Nederland

De Regio Noord-Limburg heeft de ambitie om in vier jaar tijd - tussen nu en 2023 - uit te groeien tot de 'gezondste regio van Nederland'. Gezondheid zit in het DNA van de regio en verbindt het palet aan economische activiteiten aan het sociaal maatschappelijke ecosysteem van de regio. Iedereen wil gezond zijn en blijven. Iedere ondernemer wil een gezond bedrijf en ieder bestuur een gezonde vereniging.

In de gezondste regio gaat groei van welvaart hand in hand met de ontwikkeling van welzijn. Ondernemers en inwoners dragen hier samen aan bij én plukken er de vruchten van. Denk aan de productie en consumptie van gezond en veilig voedsel, ontwikkelingen op het gebied van humane gezondheid, slimme en duurzame logistiek en mobiliteit, circulaire maakindustrie, vrijetijdseconomie en een gezonde en natuurlijke woonomgeving.

Daarbij draagt Noord-Limburg significant bij aan het bruto nationaal inkomen van Nederland. Inwoners en ondernemers verdienen een goed inkomen, met positieve effecten voor de brede welvaart.

De beroepsbevolking begint langzaam te krimpen, maar nieuwkomers uit met name Oost-Europa geven een impuls aan de regionale arbeidsmarkt. De regio wil mensen gericht opleiden en nieuw talent aantrekken. Zo werkt de regio aan vitale gemeenschappen met een gezonde arbeidsmarkt, in combinatie met de gezondheid van haar inwoners.

Hiertoe ziet de regio volop kansen. Gezonde voeding produceren is immers nog niet hetzelfde als daar ook daadwerkelijk van profiteren. Die omslag wil de regio in de komende jaren maken. Zo profiteren alle 280.000 inwoners en duizenden ondernemers in Noord-Limburg. Op naar de gezondste regio van Nederland!

Ambitie en kracht van Noord-Limburg

Ondernemend en innovatief

De Regio Noord-Limburg is één van de meest ondernemende gebieden in Nederland. Er heerst een uitstekend klimaat om innovaties in de maakindustrie, agrofood en logistiek op te schalen tot nationale en internationale proporties. Deze economische pijlers versterken elkaar en vormen het fundament van de regio. Hieruit ontstaan unieke combinaties die van grote betekenis zijn voor de ontwikkeling van de regionale en nationale economie en bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Nu én in de toekomst.



Inalfa Roof Systems

Ondernemend ecosysteem en gezonde samenleving

Iedere ondernemer en bewoner levert een bijdrage aan het gezonde en ondernemende ecosysteem in de regio. Innovatie spitst zich vooral toe op een gezonde en duurzame samenleving. Denk aan gezond en veilig voedsel, ontwikkelingen op het gebied van dieren- en humane gezondheid, slimme logistiek en robotisering. Ook de energietransitie en klimaatadaptatie staan hoog op de agenda.



Grandorse - De Peelbergen

Ambitie en kracht van Noord-Limburg

Brightlands Campus als vliegwiel voor innovatie

De Brightlands Campus Greenport Venlo, als onderdeel van de kennisas van Brightlands campussen in Limburg, is de spin in het web en fungeert als vliegwiel voor innovatie en vernieuwing. Door een uitgekiende samenwerking tussen ondernemers, overheid (gemeenten en provincie Limburg) en onderwijs/onderzoek leidt fundamenteel onderzoek tot de concrete toepassing van innovatieve concepten binnen en buiten de regio. Crossroads Limburg, het triple helix economic development board van de regio, speelt hierin een belangrijke rol.

Grote aantrekkingskracht: een regio waar je wil zijn

Noord-Limburg is niet alleen ondernemend en innovatief, maar ook een bijzonder aantrekkelijk gebied om in te verblijven. Zowel voor inwoners als voor bezoekers uit binnen- en buitenland. Gastvrijheid zit in de genen. Voor korte- en langdurige verblijven en ontspanning en recreatie is de regio uitermate goed toegerust. De vrijetijdseconomie is dan ook een

andere belangrijke pijler van het fundament. De vele vakantieparken, aantrekkelijke steden en dorpen, rust en ruimte, cultuur, én de onderlinge goede verbindingen maken Noord-Limburg een populaire bestemming en vestigingsplaats.

Investeren in de toekomst van Noord-Limburg. Doet u mee?

In deze investeringsagenda vindt u de samenhangende projecten en activiteiten die, naar onze overtuiging, bijdragen aan, of zelfs noodzakelijk zijn voor onze ambities. We kunnen én willen het niet alleen. Ondernemers, overheden, maatschappelijke partners, inwoners, doet u mee? Samen zetten de we schouders eronder en maken we onze ambities waar.



3

Hoe wordt de ambitie werkelijkheid?

Noord-Limburg – de gezondste regio

Noord-Limburg wil de gezondste regio van Nederland worden.

Om deze ambitie te realiseren investeert de regio in:

- **Ondernemen & Innoveren:** gezond ondernemen
- **Vitaal & Gezond:** gezond zijn en gezond blijven
- **Toerisme & Leisure:** gezond leven
- **Landelijk gebied:** gezonde leefomgeving
- **Mobiliteit & Logistiek:** gezond verbinden
- **Energie & Klimaat:** gezond verduurzamen

Voor ieder van deze thema's ontwikkelt de regio een programmalijn met samenhangende activiteiten. De belangrijkste activiteiten – de icoonprojecten – zijn in deze investeringsagenda opgenomen. Dit zijn urgente projecten die meerdere thema's bestrijken én de komende jaren een duidelijke bijdrage leveren aan regionale, provinciale en nationale ambities en opgaven.

Hierna wordt eerst nader ingegaan op de ambitie en speerpunten per thema. Vervolgens worden de icoonprojecten concreet beschreven.



Ondernemen & Innoveren

Ambitie – gezond ondernemen

In 2023 staat Noord-Limburg bekend als innovatieve regio met een uitgebreide infrastructuur op het gebied van agrofood, logistiek en maakindustrie rondom de Brightlands Campus Greenport Venlo. Bedrijven en kennisinstellingen werken, samen met de overheid, aan innovaties die binnen én buiten Noord-Limburg bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken op het gebied van gezonde & veilige voeding, future farming en (bio)circulaire economie. Zo geeft de regio een impuls aan de brede welvaart binnen en buiten de regio.

Programma en speerpunten

De Regiogemeenten werken samen met het bedrijfsleven en de provincie Limburg aan het versterken en verduurzamen van de regionale sociaaleconomische structuur. Speerpunten zijn:

1. Gezond ecosysteem voor innovatie, startups en bedrijven

De regio maakt zich hard voor de ontwikkeling van een gezond en uitnodigend ecosysteem voor (open) innovatie, voor startups en voor bestaande bedrijven die zich in de regio willen vestigen of willen uitbreiden.

2. **Brightlands Campus als hart van het kennis-ecosysteem.** Op de campus bundelen bedrijfsleven, overheden en onderwijs en kennisinstellingen hun krachten om kennis en innovatie op het gebied van gezonde en veilige voeding, future farming en (bio)circulaire economie te ontwikkelen.
3. **Verder ontwikkelen van kennisinfrastructuur en opleidingen.** Het is van belang te blijven investeren in de doorontwikkeling van de kennisinfrastructuur, opleidingen en onderzoeksfaciliteiten. Zo kan de regio het bedrijfsleven ontwikkelingsmogelijkheden bieden en mensen opleiden die in de regio willen blijven wonen en werken.
4. **Crossroads Limburgs als verbinder.** Crossroads Limburg is de triple-helix organisatie die de brug vormt tussen het regionale bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden in Noord-Limburg.
5. **Aantrekken en binden van talent.** De vraag naar talent is en blijft groot. De regio wil daarom nog meer jongeren binden en talenten uit binnen- en buitenland aantrekken met carrièreperspectief en uitdagende opdrachten.

Vitaal & Gezond

Ambitie - gezond zijn en gezond blijven

In 2023 wil Noord-Limburg de gezondste regio van Nederland zijn. Dat betekent dat inwoners en bedrijven op een gezonde manier in een gezonde gemeenschap gezamenlijk werken aan een prettige en duurzame woon-, werk- en recreëromgeving. Daarbij is de regio een proeftuin voor kennisontwikkeling op het gebied van gezondheid. Kracht van de regio is de menselijke maat. Er is voldoende ruimte voor wonen, werken en recreëren. De gemeenschapszin is groot. Er is veel zelforganiserend vermogen en een actief verenigingsleven. Deze kracht wil de regio nog beter benutten en uitdragen.

Programma en speerpunten

Het programma Vitaal & Gezond moet een breed gedragen en herkenbare beweging op gang brengen. Hierbij formuleren inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen hun eigen doelstellingen en activiteiten voor een gezonde regio. Het programma Vitaal & Gezond kent vijf speerpunten:

1. **Scholen en positieve gezondheid:** stimuleren dat de jeugd actief bezig is met gezondheid. We ontwikkelen en delen kennis door onder andere het faciliteren van initiatieven, zoals Kids University for Cooking, Jongeren op gezond gewicht en project Kerngezond.
2. **Gezonde voeding:** gezond en veilig voedsel vormt een belangrijk onderdeel van gezondheid. We stimuleren innovatie op dit gebied via onder meer de Brightlands Campus Greenport Venlo. Innovatieve concepten van de campus testen we in proefprojecten in de regio.
3. **Fitte beroepsbevolking:** gezondheid is voor alle werkgevers van belang. Dat vraagt aandacht voor vitaliteit, duurzame inzetbaarheid en werkdruk. Werknemers moeten zich goed voelen op hun werk en er met plezier naar toe gaan.
4. **Excellente zorg:** een goede gezondheid is niet voor iedereen hetzelfde. We streven naar een regio waar mensen zich gezond voelen en mensen op excellente zorg en ondersteuning kunnen rekenen.
5. **Goed leven:** een regio waar veel te beleven is, waar het goed wonen, studeren, werken en recreëren is met een onderscheidend aanbod van cultuur en sport.

Toerisme & Leisure

Ambitie – gezond leven

De regio Noord-Limburg streeft naar een vitale Toerisme & Leisure sector die een sociaaleconomische motor vormt voor de regio en bijdraagt aan een gezond leven. Noord-Limburg wil in 2023 het belangrijkste en meest aantrekkelijke verblijfsrecreatiegebied voor shortbreak vakanties zijn, met een sterk en vitaal fijnmazig netwerk van kleine- en grootschalige dagrecreatieve voorzieningen. Daarbij focust de regio op eigentijdse en hoogwaardige familierecreatie. De inspanningen moeten leiden tot een groei van de jaarlijkse vrijetijdsbestedingen in de regio naar ruim €1 miljard in 2025 (+24%).

Programma en speerpunten

Ondernemers, overheden, onderwijs en kennisinstellingen werken samen in een actieprogramma om de Toerisme & Leisure sector in Noord-Limburg te versterken. Dit programma kent de volgende speerpunten:

1. **Vitale verblijfsrecreatie.** Het doel is een vitale verblijfsrecreatiesector; niet-vitale bedrijven moeten

saneren of transformeren, vitale bedrijven excelleren en de groep excellente bedrijven wordt groter.

2. **Vitale dagrecreatie.** Het doel is om de attractiewaarde van Noord-Limburg te vergroten. De focus van het regionaal bezoek moet verlegd worden naar een grotere herkomstcirkel van 60 autominuten gericht op de (inter)nationale markt.
3. **Vrijetijdslandschappen.** Hotspots met meerwaarde voor de hele regio worden ontwikkeld tot aantrekkelijke vrijetijdslandschappen, door bundeling van kansrijke gebiedsgerichte projecten.
4. **Cross-overs.** De regio zoekt actief naar manieren om toerisme & leisure te verbinden met de campus, agrarische sector, cultuurhistorie, hoogwaterveiligheid, natuur, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Zo blijft de sector zichzelf vernieuwen.
5. **Effectieve regiomarketing.** In de zomer van 2019 komt er een actieplan met concrete projecten die bij zullen dragen aan de vermarkting van de regio. Hier wordt ook de koppeling gemaakt met de nieuwe provinciale marketingstrategie.

Landelijk gebied

Ambitie – gezonde leefomgeving

De regio Noord-Limburg streeft naar een vitaal en gezond landelijk gebied dat toekomstbestendig is en inspeelt op demografische ontwikkelingen en klimaatverandering. Daarbij wil de regio koploper zijn op het gebied van circulariteit en kringlooplandbouw. Hiertoe werkt de regio samen in nationale netwerken, zoals P10, om kennis te ontwikkelen en uit te dragen.

Gezien de veranderende markteisen (gericht op kwaliteit, gezondheid en duurzaamheid) verschuift de focus van de agrarische sector steeds meer van kostengedreven productie naar kwaliteitsproducten met hogere toegevoegde waarde, zoals onder andere gezonde voeding, innovatieve future farming en verwerking van reststromen tot biobased materialen. De regio spant zich in om ook kleinere bedrijven mee te nemen in deze ontwikkelingen, onder meer via de Brightland Campus Greenport Venlo. De regio wil de dynamiek in het landelijk gebied benutten om nieuwe concepten toe te passen. Hierbij wordt ook de relatie onderzocht met gezondheid van de inwoners in de regio.

Programma en speerpunten

1. **Ruimte voor wonen en toekomstbestendige voorzieningen.** In 2023 moet voor alle woonwensen voldoende ruimte zijn, mede gelet op de vergrijzing en ontgroening. Daarnaast is het belangrijk dat school-, sport en gemeenschapsvoorzieningen toegankelijk blijven in plattelandsgemeenten.
2. **Vitale arbeidsmarkt in het landelijk gebied.** Ten behoeve van een vitale arbeidsmarkt wordt het potentieel van arbeidsmigranten aangewend. De regio wil aantrekkelijk zijn en blijven voor arbeidsmigranten en hen een wenkend perspectief bieden, zodat ze langer in de regio blijven en onderdeel gaan uitmaken van de vitale gemeenschappen.
3. **Woningen voor nieuwkomers.** In de regionale structuurvisie Wonen Noord-Limburg wordt uitgegaan van een woningbouwprogramma gebaseerd op uitsluitend de autonome huishoudensontwikkeling. Er wordt geen rekening gehouden met een positief migratiesaldo (vestigingsoverschot). Het vereist aanpassing van beleid om (verantwoord) nieuwbouw voor nieuwkomers mogelijk te maken.

Mobiliteit & Logistiek

Ambitie – gezond verbinden

Noord-Limburg heeft de ambitie om op het gebied van mobiliteit de klimaat vriendelijkste, toegankelijkste en veiligste regio van Nederland te zijn. Met gezonde verbindingen binnen en naar de regio. Noord-Limburg zet daarom in op slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen. Dat betekent niet alleen inzet op het vergroten van capaciteit, maar ook het slimmer en efficiënter gebruiken van bestaande netwerken. Samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs is hierbij noodzakelijk. Dat laat de ontwikkeling van de grootste inland Railterminal van Nederland - Railterminal Greenport Venlo – zien. Op het gebied van logistiek liggen er bijvoorbeeld kansen door goederenstromen te koppelen; met een hogere bezettingsgraad van vrachtwagens kan het aantal vervoersbewegingen worden teruggedrongen. Slimme bereikbaarheidsoplossingen dragen ook bij aan de toegankelijkheid van voorzieningen en de arbeidsmarkt.

Programma en speerpunten

Met Trendsportal heeft de regio een actueel mobiliteitsprogramma, met de volgende speerpunten:

1. **Het verhogen van de kwaliteit van leven.** Mobiliteit, zodat iedereen mee kan doen.
2. **Het verbeteren van veiligheid.** Streven naar 0 verkeersslachtoffers.
3. **Een aantrekkelijk mobiliteitssysteem.** Robuust, attractief en betrouwbaar.
4. **Het ondersteunen van de milieu- en energietransitie,** door over te schakelen op schone en stille mobiliteit.
5. **Het verbeteren van de ruimtelijk-economische bereikbaarheid,** voor de toeristische-, agro-, maak- en logistieke sector in Noord-Limburg.

Het programma omvat meer dan 150 projecten. Diverse projecten zijn al in voorbereiding of uitvoering. Dit zijn projecten waar apart financiering is georganiseerd of waarvoor geen (extra) financiële middelen nodig zijn. Om ook andere projecten uit te kunnen voeren zijn extra investeringen vereist. Hierbij wordt nadrukkelijk naar cross-sectorale samenwerking gezocht. Zo werkt de regio aan een visie op de toekomst van het doelgroepenvervoer in relatie tot het openbaar vervoer en de diverse vrijwilligersdiensten.

Energie & Klimaat

Ambitie – gezond verduurzamen

Het klimaat verandert en daar moet de regio zich op voorbereiden. Dat vraagt om een transitie naar een duurzaam energiesysteem, klimaatadaptatie en investeringen in de hoogwaterveiligheid. Een betrouwbare en duurzame energievoorziening is cruciaal voor het regionale ecosysteem en klimaatadaptatie is van belang om te voorkomen dat wateroverlast vitale infrastructuur stillegt. Daarom heeft Noord-Limburg de ambitie om in 2050 een fossiel energie-onafhankelijke regio te zijn met een gezonde leefomgeving, die geschikt is voor toekomstige generaties. Hiermee onderschrijft de regio de ambitie van het Klimaatakkoord. Voor klimaatadaptatie luidt de regionale ambitie dat alle gemeenten in 2020 klimaatbestendig handelen en in 2050 (zo goed mogelijk) klimaatbestendig zijn.

Programma en speerpunten

De regio kent drie speerpunten voor Energie & Klimaat:

1. **Werken aan een duurzame regio.** De regio werkt aan een toekomstbestendige energie- en warmtevoorziening. In de Regionale Energie Strategie (RES) worden concrete

doelstellingen en activiteiten uitgewerkt. Hierbij moeten de baten van de energietransitie zo veel mogelijk bij de gemeenschap terecht komen. Daarnaast ziet de regio kansen voor de circulaire economie. Steeds meer private partijen investeren in duurzaamheid en circulariteit.

2. **Werken aan een klimaatadaptieve regio.** De zomers worden heter en droger, de winters juist natter. Dit heeft gevolgen voor Noord-Limburg. Zo is zoet water een belangrijke productiefactor voor de agrofood. Om wateroverlast tegen te gaan en ook in de toekomst over voldoende zoet water te beschikken investeert de regio in ruimtelijke adaptatie en de zoetwatervoorziening.
3. **Werken aan een waterbestendige regio.** De regio is gevoelig voor klimaatverandering door de aanwezigheid van de Maas en het natuurlijk reliëf. Om overstromingen tegen te gaan wordt geïnvesteerd in dijkverlegging en dijkversterking langs de Maas. Hierbij zoekt de regio naar slimme combinaties: dijkverlegging en/of rivierverruiming die gepaard gaat met een ruimtelijke kwaliteitsimpuls en dijken die op de juiste plek liggen. De Lob van Gennep is hiervan een goed voorbeeld.

Samenwerken met de provincie Limburg en het Rijk

De benoemde ambities en opgaven hebben regio-overstijgende effecten en overstijgen de draagkracht van de regio. De regio wil daarom graag samenwerken met zowel de provincie Limburg als het Rijk.

De regio Noord-Limburg levert een belangrijke bijdrage aan de Nederlandse economie. De agrofoodsector is van internationale allure en de regio is – vanwege de goede bereikbaarheid en de centrale ligging in Europa – een logistieke hotspot. Het vergt investeringen om die positie te behouden én te benutten.

De Brightlands Campus Greenport Venlo vormt een essentieel onderdeel van de Limburgse kennisinfrastructuur en ontwikkelt fundamentele kennis en innovatieve concepten die binnen en buiten Nederland worden toegepast. De regio is bij uitstek geschikt om innovaties op het gebied van gezonde voeding te ontwikkelen én grootschalig te testen. Zo vormt de regio een gezonde voedingsbodem voor de rest van de wereld en wil het vooroplopen in de transitie naar een circulaire economie en kringlooplandbouw.

Investeren in de gezondste regio gaat niet alleen over

economische groei, maar draagt bij aan de brede welvaart. De regio wil gezond verduurzamen om klimaatverandering tegen te gaan en investeren in klimaatadaptatie om de gevolgen van klimaatverandering te beperken. Zo wil de regio een duidelijke bijdrage leveren aan het realiseren van de doelen van het klimaatakkoord (49% CO₂-reductie in 2030 en een CO₂-uitstoot van bijna 0 in 2050) en de provincie Limburg en Nederland helpen om klimaatbestendig te worden.

Hiertoe heeft de regio behoefte aan een gezonde beroepsbevolking. Dat betekent dat iedere inwoner beschikt over de juiste startkwalificaties en dat bedrijven en maatschappelijke organisaties beschikken over voldoende personeel. Daarvoor kijkt de regio ook nadrukkelijker over de grens en doen we steeds vaker een beroep op grensoverschrijdend arbeidspotentieel. Dat vraagt om goede internationale samenwerking en ruimte en flexibiliteit in provinciale en nationale regelgeving.

Om nieuwkomers, recreanten en inwoners een gezonde leefomgeving te bieden wil de regio verder investeren in de vitaliteit van de vrijetijdseconomie en een vitaal landschap.

Icoonprojecten

De regio heeft voor deze investeringsagenda zeven icoonprojecten benoemd. Dit zijn urgente projecten die meerdere thema's bestrijken én de komende jaren een duidelijke bijdrage leveren aan regionale, provinciale en nationale ambities en opgaven.

De projecten sluiten aan bij de provinciale en nationale agenda en hebben regio-overstijgende effecten. Bij de uitvoering van de projecten wil de regio niet alleen samenwerken met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners, maar nadrukkelijk ook de samenwerking zoeken met de provincie Limburg en het Rijk.

Hierna worden de icoonprojecten concreet beschreven. Hierbij wordt steeds ingegaan op het beoogde resultaat, de uit te voeren activiteiten, de partners en de benodigde investeringen.



Doorontwikkeling Brightlands Campus Greenport Venlo

In de grootste Europese grensoverschrijdende agrifoodregio is het op wereldschaal uniek dat in de Brightlands Campus Greenport Venlo bedrijfsleven, overheden en onderwijs- en kennisinstellingen de krachten bundelen om kennis- en innovatieontwikkeling op het gebied van gezonde en veilige voeding, futurefarming en bio circular economy te realiseren. De Brightlands Campus Greenport Venlo richt zich op (fundamentele) kenniscreatie, kennisverspreiding en de toepassing en valorisatie van deze kennis in de markt, door overheids-, onderzoeks- en bedrijfsmiddelen, op een slimme manier te combineren (triple helix).

De Brightlands Campus Greenport Venlo is dan ook een essentieel onderdeel van de kennisinfrastructuur van de provincie Limburg, samen met de drie andere campussen en de Universiteit Maastricht. De kennisinfrastructuur richt zich op het versterken van de regionale economie en het stimuleren van innovatie.

Op en rondom de campus vindt wetenschappelijk onderzoek plaats. Dit onderzoek focust zich met name op de agrofood, een internationale sector die sterk in de regio is geworteld.

Doorontwikkeling Brightlands Campus Greenport Venlo	
Thema	Ondernemen & Innoveren
Periode	2019 – 2023
Draagt bij aan	• Gezond ondernemen • Gezond zijn en gezond blijven • Gezond leven • Gezond leefklimaat
Partners	• Brightlands Campus Greenport Venlo • Rijksoverheid • Provincie Limburg • Universiteit Maastricht (UM) • Crossroads Limburg (CL) • Regiogemeenten
Investering	€10 miljoen
Resultaat	In 2023: • 100 organisaties (w.o. MKB, MKB-plus, corporates, educatie- en kennisinstellingen en dienstverleners/services) • 1200 medewerkers • 900 studenten

Doorontwikkeling Brightlands Campus Greenport Venlo

De BCGV is het visitekaartje van de regio Noord-Limburg op het thema Ondernemen & Innoveren. Onderliggende doelstellingen zijn het versterken van de (regionale) economie, het stimuleren van innovatie en duurzaamheid bij het bedrijfsleven en het verbinden van bedrijfsleven, kennis- en onderzoeksinstellingen en overheden. De relatie met de regio, de provincie en het Rijk kan op een aantal aspecten worden versterkt. Dit zijn de aanhaking van het regionaal MKB op agrofood enerzijds en de ontwikkeling naar volwaardige onderzoeksinstituten en R&D infrastructuur anderzijds (Gezonde en veilige Voeding, FutureFarminginstituut en BiocirculairEconomy).

Ontwikkeling naar volwaardige onderzoeksinstituten

- R&D Gezonde en veilige Voeding: €3 miljoen Healthy Eating and Food Innovation, Jeugd voeding en gezondheid, Produce and consumer(keten en markt), Taste & Testlaben Smart packaginglab;
- R&D FutureFarminginstituut: €3 miljoen, w.o.:

Biotechengineering/CropScience, Kassen en werkplaatsen, Brightbox2.0 en 2.1, Fenotyperingsmachine en Plasmalab;

- R&D BiocirculairEconomy: 2 miljoen, w.o.: Eiwittransitie w.o. insecten, Regionaal instituut voor reststroomverwaardingen Instituut inhoudstoffen;

Aanhaking regionaal MKB op agrofood: € 2 miljoen

- Inclusief mogelijkheid tot ondersteuning; subsidie;
- Business development capaciteit gericht op aanhaking MKB;



Brightlands Campus Greenport Venlo

Arbeidsmarkt van de toekomst

De economie en de daarmee samenhangende arbeidsmarkt zijn volop in beweging. Het bedrijfsleven in de regio groeit en de werkgelegenheid neemt toe. Dit leidt ook tot zorgen, omdat bedrijven in verschillende sectoren aangeven niet de juiste mensen te kunnen vinden. Echter, bij het 'vinden' van de juiste mensen, zijn meerdere factoren van belang. Is er daadwerkelijk sprake van krapte of is er sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod?

De omvang van de beroepsbevolking in de regio bedroeg in 2018 147.000 personen. Naar verwachting zal dit aantal, als gevolg van de demografisch ontwikkeling, de komende jaren dalen. Daarnaast is het nog onduidelijk wat de arbeidsmarkt van de toekomst zal vragen aan competenties en vaardigheden, maar ook aan vakkennis rondom groeiende sectoren als zorg en (energie)techniek. Het is van belang om adequaat te anticiperen. De regio wil daarom investeren in de 'Arbeidsmarkt van de toekomst'. In de afgelopen jaren is veel - en met succes - geïnvesteerd in de samenwerking tussen werkgevers, (beroeps-) onderwijs en overheid. Zo heeft het Techniekplan geresulteerd in een toename van het aantal jongeren dat voor een technische beroepsopleiding kiest, zowel op MBO als op HBO niveau. Dit succes wil de regio voortzetten en uitbreiden.

Arbeidsmarkt van de toekomst	
Thema	Ondernemen & Innoveren
Periode	2019 – 2023
Draagt bij aan	• Gezond ondernemen • Gezond zijn en gezond blijven • Gezonde leefomgeving • Gezond verduurzamen
Partners	• Regiogemeenten • Voortgezet onderwijs, MBO, HBO, WO • Bedrijfsleven • Maatschappelijke instellingen op het gebied van wonen, zorg en welzijn • UWV, LWV, MKB Limburg en overige partners op het gebied van werk
Investering	€4 miljoen
Resultaat	De beoogde resultaten zijn: 1. Hogere arbeidsparticipatie 2. Binden en boeien van kenniswerkers 3. Fitte beroepsbevolking

Arbeidsmarkt van de toekomst

Investerings in de arbeidsmarkt van de toekomst moeten inhoud en vorm krijgen vanuit de economische ontwikkeling van de regio. Zowel bij hoog- als laag conjunctuur. Het project arbeidsmarkt bestaat uit de volgende activiteiten:

1. **Onderzoek naar competenties en vaardigheden** vanuit perspectief toekomst regionale economie en arbeidsvraag;
2. **Hogere arbeidsparticipatie**
 - a) Matchcapaciteit Werkgevers Servicepunt doorontwikkelen naar regionaal recruitmentcenter;
 - b) Competenties werkzoekenden matchbaar in beeld;
 - c) Inzet op ontwikkeling basisvaardigheden (o.a. laaggeletterdheid), competenties en opleiding (MBO2);
 - d) Transitie van projectcultuur naar basisstructuur;
 - e) Actiegericht leren voor specifieke doelgroepen;
 - f) Professionalisering begeleiding van werkzoekenden door inzet natuurlijk begeleiders (ondernemers), arbeidsdeskundigen en jobcoaches.
3. **Binden en boeien van kenniswerkers en versterking HBO-MBO**
 - a) Ontwikkelen loopbaantrajecten voor studenten en kenniswerkers;

- b) Regio Noord Limburg branden als (gezondste) innovatieve en aantrekkelijke woon- en werkregio;
- c) In samenspraak met het regionale bedrijfsleven en beroepsonderwijs versterkt inzetten op hybride beroepsonderwijs en modulaire curricula;
- d) Arbeidsmigranten, waar mogelijk, te verleiden om hun talenten in te blijven zetten en daartoe volledig te integreren.

4. Gezonde beroepsbevolking

- a) Leven Lang Ontwikkelen; scholingsimpuls waarbij het MBO een centrale rol vervult om samen met het bedrijfsleven modulaire curricula te ontwikkelen en deze in te zetten ten behoeve van het zittend personeel;
- b) Leven Lang Leren; marketingimpuls om hoogopgeleiden naar (Brightlands-)regio te halen omdat hier innovatieve projecten spelen in een gezonde en aantrekkelijke regio;
- c) Leven lang vitaal; stimuleren van initiatieven en voorbeelden gericht op een gezonde werkomgeving en leefstijl en arbeidsfit blijven van senioren.

De versterking en doorontwikkeling van het HBO en MBO, in aansluiting op de ontwikkelingen in de regio, blijft van belang.

Een vitale vrijetijdseconomie in een vitaal landschap

De vrijetijdssector is een belangrijke sociaal-economische motor in Noord-Limburg. De regio heeft een aantrekkelijk landschap en uitgebreide voorzieningen op het gebied van Toerisme & Leisure. Tegelijkertijd loopt de ontwikkeling van de vrijetijdsbestedingen in de regio achter op andere regio's. De regio wil daarom investeren in een vitale vrijetijdseconomie en een vitaal landschap.

Vitale vrijetijdseconomie

Een deel van de verblijfsrecreatieve sector in Noord Limburg is niet meer vitaal. Het aanbod past niet meer bij de vraag en sommige ondernemingen hebben het contact met de markt verloren. De regio wil de sector weer vitaal maken. Daarvoor is een actieve rol van de overheid nodig. Streven is dat de sector in 2023 weer 'state of the art' is.

Een vitale vrijetijdseconomie in een vitaal landschap		
Thema	Toerisme & Leisure	
Periode	2019 – 2023	
Draagt bij aan	• Gezond ondernemen • Gezond zijn en gezond blijven • Gezond leven • Gezond leefklimaat	
Partners	• Ondernemers • Recron • Provincie Limburg • Staatsbosbeheer • Het Limburgs Landschap • Natuurmonumenten • UNESCO • Waterschap Limburg	• LLT • Natuur en Milieufederatie Limburg • VVV Zuid-Limburg • Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen • IVN Natuureducatie • Diverse ministeries
Investering	€5 miljoen	
Resultaat	Beoogd resultaat is een groei van de vrijetijdsbestedingen in de regio naar 1 miljard euro in 2023. Hiertoe heeft de regio in 2023 1) een state-of-the art-verblijfsrecreatieve sector en 2) is Noord Limburg aangewezen als Nationaal Landschap en/of UNESCO Geopark.	

Een vitale vrijetijdseconomie in een vitaal landschap

De regio heeft reeds een vitaliteitsmanager aangesteld die in gesprek is met bedrijven over de toekomst van het bedrijf. Doel is om minstens dertig bedrijven tot 2020 verder te helpen op basis van een integraal plan van aanpak per bedrijf: tien koplopers om te excelleren, tien middenmoters faciliteren om scherpe bedrijfsmatige keuzes te maken, tien rode-kwadrant bedrijven te helpen met stoppen of transformeren naar andere functies. De kosten voor het uitvoeren van die plannen (kwaliteitsverbetering, transformatie/mogelijke sanering) liggen bij de ondernemer. Om de plannen uit te voeren onderzoekt de regio de mogelijkheden voor een ontwikkelfonds. Daarnaast is het noodzakelijk om meer dan op dit moment te investeren in handhaving onder meer om illegaal gebruik van accommodaties (met name vakantieparken) tegen te gaan.

Vitaal landschap

Noord-Limburg is een bijzonder aantrekkelijk gebied om te wonen, te werken en te recreëren. Aan de basis daarvan liggen natuur en landschap en cultuurhistorie. Van deze onderscheidende karaktereigenschappen maakt de regio te

weinig gebruik, zowel in versterking van die eigenschappen als in de vermarkting daarvan. Er is dus nog een wereld te winnen. Daarom spannen de natuurorganisaties en de gemeenten in de regio zich in om (een deel van) Noord Limburg de status van Nationaal Landschap en/of Unesco Geopark te laten verkrijgen en de status van de Nationale Parken Maasduinen en de Peel daarmee te verstevigen. Dit moet leiden tot versterking van het gebied op vele fronten en dient als basis voor de versterking van de regionale vrijetijdseconomie en het streven om Noord Limburg tot gezondste regio te laten worden.

Om de status van Nationaal Landschap en/of Unesco Geopark te krijgen is gecoördineerde planvorming en zijn structurele middelen noodzakelijk. De regio wil de volgende stappen zetten:

- Onderzoek naar de meest gewenste status van het gebied Noord Limburg (Nationaal Landschap of Geopark)
- Samenstellen van een bidbook om de gewenste status te bereiken
- Ontwikkelen van een plan van aanpak / programma voor investeringen in en vermarkting van het landschap.

Verduurzamen glastuinbouw, kringlooplandbouw, gezonde voeding

Greenport Venlo is het meest gevarieerde land- en tuinbouwgebied van Nederland, met schakels naar logistiek, maak- en serviceproviders. Samen met Midden Limburg, Oost-Brabant, Zuid Gelderland (samenwerking FoodNL) en de Region Niederrhein net over de grens met Duitsland, is het ook een aaneengesloten gebied dat grote betekenis heeft op Europese schaal. De agrofoodsector heeft van oudsher draagvlak in de regio, maar staat in toenemende mate onder druk. De schaalvergroting van de laatste decennia is niet onomstreden. Evenals de milieubelasting. Kostprijsverlaging is voor velen geen duurzaam verdienmodel meer. Het urgentiebesef binnen de sector dat het op wezenlijke onderdelen anders moet worden in toenemende mate herkend en erkend. Kringlooplandbouw is een belangrijke rode draad. Daarbij wil onder andere de glastuinbouw de afhankelijkheid van gas en andere fossiele brandstoffen verminderen en bijdragen aan de internationale klimaatdoelen. Dit vergt grote investeringen in onderzoek, aanpassing van kassen en teeltsystemen en in infrastructuur.

Verduurzamen glastuinbouw, impuls kringlooplandbouw, gezonde voeding		
Thema	Landelijk gebied	
Periode	2019 – 2023	
Draagt bij aan	• Gezond ondernemen • Gezond verduurzamen • Gezond zijn en gezond blijven	
Partners	• Rijksoverheid • Greenport Nederland • Provincie • Regiogemeenten • Waterschap	• Ondernemers, Onderwijs & onderzoek (HAS, Citaverde, Fontys, WUR, UM) • Brightlands Campus Greenport Venlo
Investering	€9 miljoen	
Resultaat	In 2023 heeft de regio een toekomstbestendig, duurzaam en circulair agrofoodcluster dat wereldwijd toonaangevend is. Dit cluster draagt met kennis, systemen en producten bij aan voldoende beschikbare, gezonde en veilige voeding voor de wereldbevolking.	

Verduurzamen glastuinbouw, kringlooplandbouw, gezonde voeding

Verduurzaming van de glastuinbouw en landbouw vraagt voortzetten en intensiveren van kennis- en innovatie-ontwikkeling. Kern is samenwerken aan energiebesparing en duurzame energie.

Steeds meer ondernemers investeren reeds in duurzame en circulaire land- en tuinbouw en gezonde voeding. De regio wil ondernemers hierbij helpen door:

- Tuinbouwondernemers te ondersteunen die aan de slag willen met geothermie en warmtenetten. Aan proefboringen zijn flinke financiële risico's verbonden. Samen met het Rijk wil de regio een subsidieregeling ontwikkelen voor geothermie en warmtenetten.
- Binnen het cluster "tuinbouw" en het cluster "intensieve veehouderij" minimaal drie initiatieven aan te jagen die volledig circulair willen gaan (6 totaal). Welke hulp kunnen zij gebruiken en hoe kunnen wij dat organiseren? Kan cofinanciering versnelling brengen?
- Scan Circulaire landbouw: 50 agrarische ondernemers kunnen hun bedrijf laten scannen waarbij wordt aangegeven

welke stappen zij op korte termijn en op lange(re) termijn kunnen zetten om in 2030 circulair te zijn. Tevens wordt een globale investeringsraming gemaakt en zo mogelijk subsidie advies gegeven.

- Tot 2023 willen we 30 projecten en initiatieven die zich richten op 'gezond blijven en worden' ondersteunen met een stimuleringsbijdrage.
- Op basis van ervaringen met de PPS Food, Value, Impact wil de regio het aanbod gezonde voeding op de werkplek bij bedrijven versterken. Dit wordt uitgerold onder de vlag van de "Gezondste regio". Stimuleringsregeling schoolfruit: basisscholen in de regio aanbieden om voor een bepaalde periode schoolfruit ter beschikking te stellen.
- Kansrijke interventies voor hogere groente- en fruitconsumpties uit PPS- projecten vertalen naar verdienmodellen. Hiervoor wil de regio aansluiting zoeken bij Greenport Nederland.

Aanpak vrijkomende agrarische bebouwing en ondermijning

De land- en tuinbouw is van oudsher één van de belangrijkste economische sectoren in Noord-Limburg en heeft als onderdeel van Greenport Venlo een prominente plaats in de economische structuur van Nederland. De land – en tuinbouw is ook één van de grootste ruimtegebruikers in het landelijk gebied. De sector kenmerkt zich door een grote dynamiek (schaalvergroting en intensivering), waardoor de ruimtevraag en de ruimtelijke effecten in de toekomst veranderen. Tegelijkertijd zien we ook dat steeds meer agrariërs noodgedwongen stoppen en daardoor bedrijfsgebouwen leeg komen te staan. Omdat ondernemers vaak (financieel) niet in staat zijn om de gebouwen te slopen kan dit leiden tot aantasting van de ruimtelijke kwaliteit. Ook trekt de leegstand illegale ondermijnende activiteiten aan; criminele activiteiten die sluipenderwijs de veiligheid en leefbaarheid van het landelijk gebied aantasten.

Aanpak vrijkomende agrarische bebouwing en tegengaan ondermijning		
Thema	Landelijk gebied	
Periode	2019 – 2023	
Draagt bij aan	• Gezond ondernemen • Gezond zijn en gezond blijven • Gezonde leefomgeving • Gezond verduurzamen	
Partners	• Regiogemeenten, • Politie, Provincie (groene brigade), • Waterschap, • Openbaar Ministerie, • Enexis • Belastingdienst	• RIEC • LLTB • Banken en verzekeraars • CCV • Terreinbeherende organisaties • Sociale partners en wijkteams
Investing	€3 miljoen	
Resultaat	Beoogd resultaat is een nieuw toekomstperspectief voor ondernemers, een vermindering van leegstand en een structurele daling van ondermijnende activiteiten in het landelijk gebied.	

Aanpak vrijkomende agrarische bebouwing en ondermijning

De regio wil daarom stoppers in de agrarische sector een helpende hand bieden bij het verkennen van een nieuw toekomstperspectief, maar hen ook weerbaarder maken om ondermijning preventief en proactief aan te pakken. De aanpak richt zich op het integraal adviseren en ondersteunen van (potentiële) stoppers. Dit gebeurt door:

- Verbindingen te leggen tussen activiteiten en ontwikkelingen vanuit de Brightlands Campus Greenport Venlo en de agrarische ondernemers om samen nieuwe verdienmodellen te ontwikkelen.
- Aanpak “perspectief stoppende agrarische ondernemers” in Noord- en Midden-Limburg te evalueren en te continueren
- De weerbaarheid van burgers en ondernemers te vergroten door:
 - samen met partners (RIEC) een maatwerkcampagne op te zetten;
 - op basis van een data-analyse vastgoed buitengebied (o.a. op basis van vastgoedmonitor van provincie) zicht krijgen op risicovolle bedrijfspanden (zodat proactief ingrijpen mogelijk wordt)

- ondersteuning bieden aan ondernemers (juridisch, fiscaal, etc.).
- Ervaringen uit de proeftuin integrale handhaving samen met RIEC, waterschap, Enexis en provincie gebruiken om deze proeftuin te verbreden en bestaande pilots met het invoeren van het KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) voor het buitengebied daarbij te betrekken
- De provincie te verzoeken om de functies ketenregisseur milieu en ketenregisseur drugs bij het RIEC opnieuw te financieren.

Duurzame mobiliteit voor gezonde ontwikkeling van de regio

Een uitstekende bereikbaarheid van Noord-Limburg maar ook een goed functionerend en toegankelijk mobiliteitssysteem zijn belangrijke factoren voor (nieuwe) bedrijven en inwoners van een gezonde regio. Mobiliteit is daarbij geen doel op zich maar levert een belangrijke randvoorwaardelijke bijdrage aan de economische en sociaal maatschappelijke ontwikkelmogelijkheden van Noord-Limburg. Als regio werken we gezamenlijk aan deze opgave vanuit Trendsportal: De nieuwe mobiliteitsbeweging in Noord-Limburg. Noord-Limburg zet daarom in op slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen. Dat betekent niet alleen inzet op het vergroten van capaciteit, maar ook het slimmer en efficiënter gebruiken van bestaande netwerken. Samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs is hierbij noodzakelijk.

Duurzame mobiliteit voor gezonde ontwikkeling van de regio		
Thema	Mobiliteit & Logistiek	
Periode	2019 – 2023	
Draagt bij aan	• Gezond zijn en gezond blijven • Gezonde leefomgeving • Gezond verduurzamen • Gezond ondernemen	
Partners	• Provincie • Regiogemeenten • Trendsportal • Greenport Venlo	• Arriva • Omnibuzz • Charging point operators • Vertegenwoordigers van kwetsbare doelgroepen
Investering	€7 miljoen	
Resultaat	In 2023 heeft Noord-Limburg een fijnmazig mobiliteitsnetwerk en worden slimme en duurzame technologieën maximaal ingezet ten behoeve van de bereikbaarheid. Dit netwerk is een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven en zorgt ervoor dat voorzieningen toegankelijk blijven en mensen lang zelfstandig kunnen blijven wonen en actief kunnen deelnemen aan de maatschappij.	

Duurzame mobiliteit voor gezonde ontwikkeling van de regio

Energy hubs en doorontwikkelen multimodaliteit

Op het gebied van logistiek liggen er bijvoorbeeld kansen door goederenstromen te koppelen: met een hogere bezettingsgraad van vrachtwagens kan het aantal vervoersbewegingen worden teruggedrongen. Daarnaast wordt er gewerkt aan het uitbreiden van de capaciteit voor het parkeren van vrachtwagens.

Door het stimuleren en faciliteren van Energy hubs voor de opslag en distributie van schone duurzame energie / brandstoffen wordt de CO2 uitstoot verder beperkt. Het doorontwikkelen van de barge- en railterminals en het zorgen voor robuuste verbindingen tussen deze terminals zorgt voor een verdere toename van de multimodaliteit. Dit is noodzakelijk om de gewenste modal-shift te kunnen faciliteren.

Mobiliteitsportal Greenport Venlo

De sterk groeiende bedrijventerreinen in de regio vragen niet alleen om een goede logistieke bereikbaarheid, deze bedrijven moeten ook goed bereikbaar zijn voor de medewerkers en dat gaat verder dan alleen een goede autobereikbaarheid. De

toenemende krapte op de arbeidsmarkt en veranderende mobiliteitspatronen en behoeften van de medewerkers betekenen dat de OV-bereikbaarheid een steeds belangrijkere rol gaat spelen in de strijd om het personeel. Samen met de grotere werkgevers en mobiliteitsproviders gaan we de huidige shuttledienst op Greenport Venlo uitbouwen tot een multimodaal en duurzame mobiliteitsportal.

Onderzoek naar mobiliteitsarmoede

Door de toenemende vergrijzing in onze regio, de bevolkingskrimp in de kleine kernen, het verder verschralen van het reguliere OV en de opgave om mobiliteit geen beperking te laten zijn in het mee kunnen doen in de maatschappij (VN-verdrag rechten van de mens) lijkt er in onze regio een groeiende mobiliteitsarmoede te ontstaan. Nader onderzoek naar de aard en omvang van deze problematiek in onze regio is van groot belang om zodoende tijdig in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen en samen met het Sociaal Domein een gemeenschappelijke visie te ontwikkelen hoe ons integrale vervoerssysteem zich zou moeten ontwikkelen.

Regionale Energiestrategie met kansen voor energielandschappen

Om te komen tot een duurzame regio werkt Noord-Limburg aan de transitie naar een toekomstbestendige energie- en warmtevoorziening. De regio ziet voor zichzelf en voor burger(collectieven) een belangrijke rol in het terugdringen van de CO2 uitstoot. Hierbij onderschrijft de regio de ambitie van het klimaatakkoord: 49% CO2 besparing in 2030.

Regionale Energiestrategie

De ruimtelijke weging van de oplossing gaat over gemeentegrenzen heen en de schaalgrootte van de regio past bij dit vraagstuk. Door als regio aan de slag te gaan met het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) ontstaat er een duidelijk beeld van de opgave die we als regio hebben. Het doel is deze opgave te vertalen in een strategie voor de komende jaren (tot 2030 met een doorkijk naar 2050). Hierbij is het essentieel om scherp oog te hebben voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing in het gebied en om projecten te realiseren in samenwerking met de maatschappij. De regio wil langjarig samenwerken met partners in de uitvoeringsprojecten die bijdragen aan de energietransitie en CO2-reductie. Het streven is om de baten van de energietransitie zo veel mogelijk in de regio terecht te laten komen.

Regionale Energiestrategie met kansen voor energielandschappen		
Thema	Energie & Klimaat	
Periode	2019 – 2023	
Draagt bij aan	• Gezond verduurzamen • Gezond ondernemen • Gezonde leefomgeving	
Partners	• Regiogemeente • Provincie • Waterschap • Netbeheerder	• Euregio • Bedrijfsleven • Inwoners
Investering	€2 miljoen	
Resultaat	Beoogd resultaat is een toekomstbestendige aanpak voor de energietransitie in de regio, met oog voor: • Participatie van omwonenden • Multifunctioneel ruimtegebruik en energielandschappen • Gemeentegrens overschrijdende samenwerking • Nieuwe economische verdienmodellen.	

Regionale Energiestrategie met kansen voor energielandschappen

Kansen voor (gemeentegrens overschrijdende) energielandschappen

In de zoektocht naar gebieden voor opwek kijkt de regio nadrukkelijk naar kansen voor het ontwikkelen van energielandschappen. Door energieopwekking te concentreren in bepaalde gebieden voorkomt de regio versnippering van het landschap. Daarnaast stimuleert de regio op deze wijze optimaal ruimtegebruik en systeemefficiëntie.

De zoektocht om te komen tot een toekomstbestendige energie- en warmtebehoefte hoeft niet op te houden aan de grens. Daarom verbreedt de regio haar horizon en wordt gezocht naar gemeentegrensoverschrijdende samenwerking en meekoppelkansen voor de energietransitie. Dit gebeurt bijvoorbeeld nu al bij energielandgoed Wells-meer.

De regio start daarom een verkenning naar kansen voor grensoverschrijdende samenwerking en kennisdeling op het gebied van duurzaamheid.

Onderzoek naar de rol van de regio

De realisatie van de RES vraagt enerzijds om forse investeringen in hernieuwbare bronnen zoals windenergie,

zonne-energie en geothermie en anderzijds om nieuwe en zwaardere netwerken voor elektriciteit en warmte. Een deel van de opgave wordt door de markt gerealiseerd, al dan niet als gevolg van wetgeving of met behulp van subsidies. Maar dat is lang niet altijd het geval. Bovendien is de vraag of de transitie snel genoeg gaat en of die uiteindelijk voor iedereen betaalbaar is. Dat leidt tot de vraag welke rol de regio moet spelen in de energietransitie. Is dat stimulerend en kaderstellend, of moet dat ook een actieve rol zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een gemeentelijk of regionaal energiebedrijf? Om deze vragen te beantwoorden wil de regio op korte termijn een onderzoek starten.

In 2020 is er een eerste RES die vertaald wordt in een uitvoeringsprogramma. Zo ontstaat er een steeds beter beeld van welke investeringen er de komende jaren worden gevraagd van de regio. Tegelijkertijd is er sprake van een dynamisch proces met een lange doorlooptijd. Oplossingen van vandaag zijn niet per definitie de oplossingen van morgen. Bovendien zal er ruimte moeten zijn om initiatieven van burgers en/of bedrijfsleven te faciliteren en te begeleiden. Dit vraagt om samenwerking met provincie en het Rijk.

